

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsnämnden

Handläggare:
Håkansson Katarina
Ali Akbar Avin
Hamlin Ingela

Motion om utredning för omvända skolskjutsar från Mattias Johansson (C)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att bifalla motionen och ge utbildningsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa omvända skolskjutsar mellan skolor i centrala staden och skolor i kransorterna.

Ärendet

Mattias Johansson (C) föreslår i en motion väckt 27 maj 2019 att uppdra åt utbildningsförvaltningen att utreda en modell för att införa omvända skolskjutsar mellan två eller flera skolor i centrala skolor och i kransorterna.

Motionen återges som **bilaga**.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och utbildningsförvaltningen.

Perspektivet för barn och unga har beaktats och konsekvenserna beskrivs nedan.

Föredragning

Placeringen av elever vid olika skolor utgår så långt som möjligt från det önskemål vårdnadshavare uttrycker vid skolvalet och vid ansökningar om skolbyte under läsåret.

Elever som går i förskoleklass och grundskola och som utifrån valet av skola inte har rätt till skolskjuts enligt skollagen, har istället enligt kommunens skolskjutsreglemente rätt till så kallad elevresa i form av ett skolkort (busskort) för befintlig linjetrafik.

Elevresa ges om avståndsvillkoren är uppfyllda, det vill säga om skolvägen överstiger två kilometer för elever i förskoleklass till och med årskurs 3, och fyra kilometer för elever i årskurs 4-9. Elevresa kan i mån av plats också göras med befintliga skollinjer, det vill säga busstransporter som sker huvudsakligen för skolans behov.

Det finns alltså redan i dag vissa möjligheter att välja och inom ramen för befintlig kollektivtrafik resa till en skola utanför centralorten.

Samtidigt ser utbildningsförvaltningen en utmaning i att tillgodose behovet av skolplatser i områden där elevantalet har ökat och efterfrågan på platser är hög. Det är också angeläget att söka vägar för att skapa en allsidig elevsammansättning på alla skolor.

Utbildningsförvaltningen ser därför positivt på att utreda vilka möjligheter som kan finnas för att pröva omvända skjutsar utan att vårdnadshavarens rätt att välja skola åsidosätts.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Utbildningsförvaltningen

Lars Romanus
Tf Utbildningsdirektör

Motion av Mattias Johansson (C) om utredning för omvända skolskjutsar

Centerpartiet anser att alla barn ska ges en utbildning av hög kvalitet, oavsett var de bor. Vi vet också att skolorna utanför Uppsala stad är oerhört viktiga för att våra mindre orter och lokalsamhällen ska fortsätta vara attraktiva. Därtill fyller skolorna på dessa platser oftast flera funktioner än endast själva utbildningsverksamheten.

Det kan vara svårt att upprätthålla god kvalitet i en skola där beläggningen är lägre än i innerstadsskolorna. Det gör bland annat att det kan bli svårare att rekrytera behöriga lärare, eller att erbjuda heltidstjänster till alla pedagoger. Samtidigt vet vi att andra skolor i kommunen brottas med trängsel, dålig inomhusmiljö, stök och hög frånvaro. Dessa finns oftast i områden där utanförskap råder och arbetslösheten är högre än genomsnittet. Integrationsproblem tar här lång tid att komma tillrätta med, då andelen elever med svenska som modersmål blir allt mindre. Därtill väntar fler nyanlända på skolplatser.

Det är inte bara Uppsala som har denna problematik i sina grundskolor. Men i vissa kommuner har så kallade omvända skolskjutsar tagits i bruk för att dels motverka segregation på skolor, dels göra att beläggningen i skolor utanför stadskärnorna blir bättre. I Gislaveds kommun infördes från läsåret 2017/18 en modell där två F-9 skolor i skilda delar av kommunen delats upp till en lågstadieskola och en högstadieskola, med skolbussar direkt mellan orterna. Såväl lärare som personal har i utvärderingar uttryckt att de upplever skolmiljöerna tryggare och mindre segregerade än förr.

I Falkenbergs och Kristianstads kommuner har man använt sig av frivilliga omvända bussningar mellan skolor i stadsdelar med hög andel nyanlända och mindre orter på landsbygden. I Kristianstad har det omvända skolskjutsprojektet pågått i fem år, och tydligt medfört en förbättrad integration och högre studieresultat på de skolor som ingår. Det är alltså en tjänst som erbjuds till de föräldrar som vill låta sina barn gå i skolor på landsbygden istället – det är inget krav att de måste byta skola.

En plats i en mindre landsbygdsskola kan gynna den större blandning som behövs för att elever med särskilda behov bättre ska kunna integreras och skaffa vänner de annars inte skulle få i en skola i sitt bostadsområde. Omvända skolskjutsar ger dessutom landsbygdsskolorna en större möjlighet att kunna fortsätta sin verksamhet. Att sätta in omvänd skolskjuts blir dessutom billigare än att bygga nya skolor i staden, då flexibiliteten är hög. Därtill frigörs utrymme, vilket leder till bättre inomhus- och arbetsmiljöer och en minskad storlek på klasserna.

Liksom barn på landsbygden kan bussas till centrala staden borde omvänd ordning vara fullt möjlig genom att platser i landsbygdsskolor erbjuds för barn i staden, i första hand som ett alternativ man frivilligt kan välja. Föräldrarnas förmåga att tillsammans med sina barn veta vad som passar dem bäst ska inte underskattas. Vissa vill uttryckligen ha en mindre och mer naturnära skola utanför tätorten medan andra kan dra nytta och gynnas av en större skola i centrala staden.

Uppsala, den 22 maj 2019

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Centerpartiet kommunfullmäktige

att uppdra åt utbildningsförvaltningen att utreda en modell för att införa omvända skolskjutsar mellan två eller flera skolor i centrala skolor och i kransorterna.

Mattias Johansson (C)